

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ (του Ξενοφώντα Μπρουτζάκη)

Το συγκλονιστικό απόσπασμα που ακολουθεί προέρχεται από το βιβλίο του Τάσου Μ. Ηλιαδάκη «Οι Επανορθώσεις και το Γερμανικό Κατοχικό Δάνειο» που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Πελασγός».

Όπως σημειώνει ο Ε. Τσουδερός, «είχαμε μη στον πόλεμο χωρίς καμμία προσunennoήση με τους Συμμάχους, ούτε για τας απέναντί μας υποχρεώσεις των κατά τον πόλεμο, ούτε για τας εκ της νίκης ωφελείας μας...»¹.

Δηλαδή εντελώς αντίθετα με την επιτήδεια ουδέτερη Τουρκία που μέχρι το τέλος του πολέμου παζάρευε την είσοδό της στον πόλεμο τότε με τον Άξονα και τότε με τους «συμμάχους».

Εμείς αναλάβαμε, όπως υπογραμμίζει ο Γκαίμπελς, «να βγάλουμε τα κάστανα από τη φωτιά για λογαριασμό των Άγγλων». Ο γ. διευθυντής της UN RRA θα διαπιστώσει ότι οι καταστροφές υπήρξαν πρωτοφανείς².

Όμως το 1946 ο πρωθυπουργός της Ελλάδας Κ. Τσαλδάρης διατύπωνε «την βαθυτάτην απογοήτευσιν και αηδίαν του ελληνικού λαού δια την κακομεταχείρισιν της Ελλάδος υπό των συμμάχων της»³.

Με τον νόμο 108/1941, της κατοχικής κυβέρνησης Τσολάκογλου, το γερμανικό κράτος απαλλασσόταν από κάθε υποχρέωση αποζημίωσης για τα εμπορεύματα που είχε λεηλατήσει στο τελωνείο του Πειραιά. Τον επόμενο χρόνο, με τον νόμο 1586/1942 η Ελλάδα αποζημίωνε τους Γερμανούς υπηκόους, «διά πάσας τας λόγω των πολεμικών επιχειρήσεων... επί ελληνικού κρατικού εδάφους προξενηθείσας ή προξενουμένας έτι ζημίας». Πληρώναμε αποζημιώσεις αμέσως και τοις μετρητοίς επειδή μας λεηλατούσαν, επειδή μας στερούσαν την επόμενη ημέρα. Επί 50 χρόνια μετά η

Δημοκρατική Γερμανία αρνιέται ακόμα και αυτά τα χρήματα να μας επιστρέψει. Στις 22.10.1942 ο γ. διευθυντής του υπ. Οικονομικών έγραφε σε έκθεσή του⁴. «Δεν έχουμε νόμισμα. Η παραγωγή διαρκώς πίπτει. Αι τιμαί υψώθησαν εις αφάνταστα επίπεδα. Λιμώττομεν. Ασθενούμεν. Η θνησιμότης αυξάνει απειλητικώς. Εκφυλιζόμεθα βαθμιαίως, υλικώς τε και ηθικώς». Αυτή η Ελλάδα του λιμού, της απειλητικά αυξανόμενης θνησιμότητας και του εκφυλισμού, πίστωνε τους επιδρομείς της.

Με μοναδικό για ολόκληρη την Ευρώπη πληθωρισμό, που μας επέβαλαν οι Αρχές Κατοχής, κατέστρεψαν τη Δραχμή. Οι κάτοχοι χαρτονομισμάτων, ομολογιών, καταθέσεων έχαναν τις περιουσίες τους. Τον Νοέμβριο του 1944 μια νέα δραχμή ισοδυναμούσε με 50 δισ. παλαιών δραχμών. Οι ξένοι όμως δανειστές μας απαιτούσαν τα δάνειά τους όχι σε κατοχικές δραχμές, αλλά σε σταθερό νόμισμα.

Από το 1824 μέχρι το 1932, η Ελλάδα είχε δανειστεί από το εξωτερικό 2,2 δισ. Χρυσά φράγκα. Μέχρι τότε είχαμε καταβάλει μόνο για τόκους και χρεωλύσια 2,383 δισ. Φράγκα. Μετά το 1932 είχαμε σταματήσει τον εξωτερικό δανεισμό. Η κατοχή και η ανασυγκρότηση από αυτήν μας οδήγησαν και πάλι στη Διεθνή Τράπεζα. Η τελευταία για να μας δανείσει έθεσε όρο τον προηγούμενο διακανονισμό των προπολεμικών μας χρεών. Δηλαδή θα μας έδινε δάνειο για να ξεπληρώσουμε και πάλι τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των προπολεμικών μας δανείων που ήδη είχαμε ξεπληρώσει και με το παραπάνω.

Η Γιουγκοσλαβία είχε ήδη κατ' επανάληψη δανειστεί από τη Διεθνή Τράπεζα δίχως να της τεθεί τέτοιος όρος. Όταν στην Τουρκία τέθηκε τέτοιος όρος, συνοδευόμενος με διακριτική κριτική της ακολουθούμενης οικονομικής πολιτικής, η Τουρκία ζήτησε την άμεση αναχώρηση του εκπροσώπου της Διεθνούς Τράπεζας. Η τελευταία και συμμορφώθηκε προς την τουρκική αξίωση και το δάνειο της χορήγησε⁵.

Το 1962 η Ελλάδα, υπό την πίεση των Δυτικών Μ.Δ. με

προεξάρχουσα τη Δ. Γερμανία, αναγνώρισε εις το ακέραιον την ονομαστική αξία των προπολεμικών της δανείων⁶. Τότε, το εξωτερικό μας χρέος ήταν 232 εκατ. δολάρια, ενώ μόνο το Κ.Δ., που μας χρωστούσε η Γερμανία, ήταν μαζί με τους τόκους 398 εκατ. δολάρια. Την ίδια στιγμή η Γιουγκοσλαβία αναγνώρισε μόνο το 6,5% της ονομαστικής αξίας των προπολεμικών της δανείων⁷. Από την άλλη πλευρά, η Γερμανία, από τις μέχρι το 1939 καταθέσεις στο έδαφός της, επέστρεφε το 13,5% και σε σπάνιες περιπτώσεις το 20%. Τα υπόλοιπα τα κρατούσε για την ανασυγκρότησή της!!!

Στη δίωξη όμως των εγκληματιών του πολέμου φανήκαμε... αμείλικτοι. Από το τέλος του πολέμου μέχρι το 1959 υποβλήθηκαν 911 μηνύσεις για δίωξη εγκληματιών πολέμου. Από αυτούς δικάστηκε μόνο ΕΝΑΣ και αυτός αθώωθηκε⁸. Στις 26.1.1959 η κυβέρνηση Καραμανλή φέρνει στη Βουλή και ψηφίζεται ο νόμος 4061/1959 «περί αναστολής διώξεων των εγκληματιών πολέμου»⁹. Ένα χρόνο αργότερα, με τον νόμο 4122/1960, ο σφαγέας της Θεσσαλονίκης Μέρτεν αποδίδεται στη Δ. Γερμανία, η οποία δεν του είχε ασκήσει δίωξη. Τα θύματά του όμως ακόμα και σήμερα δεν έχουν αποζημιωθεί.

Στη δίωξη των εγκληματιών πολέμου η μετακατοχική Γερμανία μας μιμήθηκε. Όπως επισημαίνει ο Rondholz, «οι κύριοι υπεύθυνοι της σφαγής των Καλαβρύτων δεν ελογοδότησαν ποτέ!». Όχι μόνο δεν λογοδότησαν, αλλά οι υπεύθυνοι «και αν ζούσαν, τα γερμανικά δικαστήρια μάλλον θα τους αθώωναν»¹⁰. Σ' αυτό το συμπέρασμα οδηγεί η ανάκριση της εισαγγελίας του Bochum για έναν αξιωματικό που είχε λάβει μέρος στην επιχείρηση των Καλαβρύτων. Στο πόρισμα της προανάκρισης αναφέρεται ότι «...τα αντίποινα ήταν αναγκαία και επιτρεπτά από το διεθνές δίκαιο, ώστε να αναγκαστούν οι αντίπαλοι, δηλαδή οι αντάρτες, να τηρήσουν το διεθνές δίκαιο... επομένως, δεν είναι παράνομη και η καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή σ' αυτά»¹¹. Δηλαδή το ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, οι σφαγές της Βιάνου, του Διστόμου

και τόσες άλλες ήταν σύννομες και αναγκαίες κατά το διεθνές δίκαιο! Απομένει να ζητήσουμε συγγνώμη από τη μετακατοχική Γερμανία για την κατοχική λεηλασία, τις ομηρίες, τις σφαγές... και όχι να ζητάμε επανορθώσεις, αποζημιώσεις και την επιστροφή του Κ.Δ. Αυτά, όπου να 'ναι, σύμφωνα με το πόρισμα της παραπάνω προανάκρισης, θα μας τα ζητά η Γερμανία...

Το 1959 ο τότε πρωθυπουργός της Ελλάδας ζητούσε δάνειο 400 εκατ. DM από τη Γερμανία. Η τελευταία μας χρωστούσε το Κ.Δ. και ήταν τότε, μαζί με τους τόκους, 1,6 δισ. DM. Ζητούσαμε δανεικά μόλις το τέταρτο των όσων μας χρωστούσαν. Οι Γερμανοί γι' αυτό ζητούσαν παραχωρήσεις. Ζητούσαν την επιστροφή των περιουσιών τους στην Ελλάδα, συμβάσεις εγκατάστασης και ναυτιλίας, την αναστολή δίωξης των εγκληματιών πολέμου... Για να πετύχουμε το δάνειο, 200 εκατ. DM τελικά, αναγκαστήκαμε «εις πολλές ουσιώδεις παραχωρήσεις»¹².

Οι τρεις χώρες του Άξονα, η Γερμανία, η Ιταλία και η Ιαπωνία, ανήκουν στη λίσχη των επτά πιο πλούσιων βιομηχανικών κρατών. Αυτοί που σταμάτησαν το χρόνο και σαπυνοποίησαν ακόμα και τους αμάχους, αυτοί που περιφρόνησαν κάθε αξία, αυτοί που καταδίκασαν ακόμα και τα όνειρα, αυτοί με τους «συμμάχους» προσδιόρισαν τη ναζιστική θηριωδία στιγμιαία. Για όλα έφταιγε ο Χίτλερ, οι... πρωταίτιοι. Όμως η γερμανική πολιτική απέναντι στην Ελλάδα, που επί 50 χρόνια αρνιέται να επανορθώσει, ευθύνεται για το διαρκές.

Επί 50 χρόνια αυτή η πολιτική δεν αναρωτήθηκε ποιες επανορθώσεις και ποιες αποζημιώσεις μπορούν να επανορθώσουν τον υποσιτισμό, τον λιμό και τον εξ' ασιτίας θάνατο; Την παιδική ατροφικότητα που ξεπέρασε το 75% και την αδενοπάθεια που έφθασε το 60% για τα παιδιά της σχολικής ηλικίας; Τη φυματίωση και την ελονοσία; Την υπανάπτυξη στην οποία καταδίκασαν τη μετακατοχική Ελλάδα και την ανήκεστο ψυχική βλάβη που κληροδότησε σε δυο τουλάχιστον ελληνικές γενιές; Όμως η γερμανική πολιτική ήταν αυτή που πρωτοστάτησε ώστε ο ΟΗΕ να υποχρεώσει το Ιράκ, μετά τον πόλεμο του Κόλπου το 1991,

στην καταβολή επανορθώσεων σε κράτη, ιδιώτες και εταιρείες, μεταξύ των οποίων και γερμανικές. Μόνο για την κατάσβεση των πυρκαγιών στις πετρελαιοπηγές του Κουβέιτ, η απαίτηση έφθανε το 1 δισ. Δολάρια¹³.

Την ίδια ώρα η επανενωμένη δημοκρατική Γερμανία έλεγε στην Ελλάδα: Η ναζιστική Γερμανία σας λεηλάτησε, σας πήρε τα λεφτά, σας καταδίκασε στην υπανάπτυξη. Για όλα αυτά η Δημοκρατική Γερμανία δεν αναγνωρίζει επανορθώσεις. Έτσι, όμως, μετέτρεψε την υψηλή διπλωματία σε υψηλή διπροσωπία και ταύτισε τον υποστηρικτή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με τον εμπνευστή των ναζιστικών εγκλημάτων. Αυτό όμως είναι κατάφωρα άδικο για τον γερμανικό λαό. Με αυτήν την υψηλή διπροσωπία οι καλές σχέσεις έχουν νόημα μόνο στο μέτρο που μας προστατεύουν από αυτήν. Όμως η Ελλάδα και οι Έλληνες επιθυμούν και προωθούν τις καλές ελληνογερμανικές σχέσεις, απαλλαγμένες από το χθες, με τον γερμανικό λαό, τον γερμανικό τύπο και τους πολιτικούς.

Σημειώσεις:

1. Τσουδερός, σ. 69.
2. «Βραδυνή», 19.7.1945, σ. 2.
3. «Καθημερινή», 5.10.1946, σ. 1 (Κ. Ζαφειρό-πουλος).
4. Σμπαρούνης, Μελέται, σ. νβ'.
5. Αγγελόπουλος, Απαράδεκτος η αξίωσις της Διεθνούς Τράπεζας, σ. 435.
6. Αγγελόπουλος, «Οι αξιώσεις μας έναντι της Γερμανίας και Ιταλίας», «Βήμα», 18.11.1962, σ. 5.
7. Π. Δερτιλής, Το δημόσιον χρέος, σ. 464 κ.ε., 484 σημ. 1.
8. Πρακτικά Βουλής, 26.1.1959, Β. Παπαρρηγόπουλος, 28.1.1959, Η. Τσιριμώκος.
9. Πρακτικά Βουλής, 28.1.1959, Η. Τσιριμώκος, 29.1.1959.
10. Eb. Rondholz, Τα αντίποινα των γερμανικών Αρχών Κατοχής, σ. 244.
11. Eb. Rondholz, ό.π., σ. 245.
12. «Μεσημβρινή», 22.4.1964.
13. «Ελευθεροτυπία», 13.11.1995, σ. 55. Ο γερμανικός τύπος έχει πάρει θετική στάση έναντι των ελληνικών αιτημάτων

αποζημιώσεων. Επίσης θετική στάση έχουν βουλευτές του PSD με πρώτη την Ο. Γιάλπκε.

Ξενοφών Μπρουτζάκης
xenofonb@gmail.com

Πηγή/φωτό: Το Ποντικί